

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

> Retouradres Postbus 20011 2500 EA Den Haag

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

**Ministerie van
Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties**

Turfmarkt 147
Den Haag
Postbus 20011
2500 EA Den Haag

Kenmerk
2022-0000561541

Uw kenmerk
2022Z19124

Datum 18 oktober 2022

Betreft Beantwoording op Kamervragen Van den Berg (CDA) over de
economische cijfers voor Caribisch Nederland voor 2020

Hierbij bied ik u de antwoorden aan op de schriftelijke vragen die zijn gesteld door het lid Van den Berg (CDA) over de economische cijfers voor Caribisch Nederland voor 2020. Deze vragen werden ingezonden op 11 oktober 2022, met kenmerk 2022Z19124.

1. *Hebt u kennisgenomen van de door het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) gepubliceerde economische cijfers voor Caribisch Nederland over 2020? (1)*

Ja, ik heb kennis genomen van de cijfers.

2. *Wat zijn volgens u de oorzaken van de forse economische krimp op Sint Eustatius van 25,9%? In hoeverre is deze volgens u veroorzaakt door het volledige inreisverbod?*

De forse economische krimp van 25,9% op Sint Eustatius werd veroorzaakt door ontwikkelingen in de olie-, horeca- en recreatiesector. Als gevolg van de coronapandemie en de sluiting van de grenzen met Venezuela was er minder vraag naar olie en olieopslag in de regio. Horeca en recreatie waren verantwoordelijk voor een inkrimping van 1,0 procentpunt van de totale 25,9%. Hierdoor kan worden gesteld dat het inreisverbod an sich geen grote invloed heeft gehad op de economische krimp. Ik vind het belangrijk dat er nieuwe economische activiteiten op het eiland ontplooid worden zodat Sint Eustatius economisch weerbaarder wordt.

3. *Deelt u de mening dat het van belang is dat de luchtverbindingen met Sint Eustatius worden verbeterd? Zo ja, op welke wijze denkt u de bereikbaarheid van Sint Eustatius te verbeteren, de prijs voor een vliegreis betaalbaar te houden en op welke termijn?*

Inter-eilandelijk vervoer houdt Saba en Sint Eustatius bereikbaar. Dit is in het belang van de lokale bevolking en ondersteunt de sociale en economische ontwikkeling van het eiland en het toerisme. Ik deel de mening dat frequent en betaalbaar vervoer tussen Sint Maarten, Saba en Sint Eustatius belangrijk is. Het vorige kabinet heeft €2 miljoen beschikbaar gesteld voor een tweejarige ferry-pilot tussen de drie bovenwindse eilanden. De eerste cijfers laten zien dat de ferry goed wordt

benut. De pilot wordt na één jaar, eind 2022, geëvalueerd. Tegelijkertijd zal het ministerie van I&W, conform het Afsprakenakkoord Sint Eustatius 2022-2023, onderzoek doen naar de mogelijkheden voor een betaalbare en betrouwbare vliegverbinding. Dit vooral met het oog op het feit dat de ferryverbinding niet voor iedereen een goed alternatief is.

In de Taskforce knelpunten Caribisch Nederland, waarin Saba, Sint Eustatius en mijn ministerie samenwerken, wordt ook aandacht besteed aan het verbeteren van vervoer van goederen en diensten.

4. *Hoe ontwikkelt het gebruik van de Makana-ferry tussen Sint Maarten, Sint Eustatius en Saba zich? In hoeverre wordt van deze service gebruik gemaakt voor lokaal verkeer en toerisme? Wat is de economische impact van deze ferry-service voor Sint Eustatius?*

Op dit moment loopt een pilot van de ferry-service. Conform het Afsprakenakkoord Sint Eustatius 2022-2023 vindt aan het eind van dit jaar een evaluatie van de pilot plaats. Ik zal u te zijner tijd over de resultaten hiervan informeren, maar kan alvast vermelden dat de ferry verbinding veelvuldig wordt benut. Tussen december 2021 en juli 2022 hebben 9090 passagiers gebruik gemaakt van de ferry. Het is belangrijk om op te merken dat in die periode nog COVID-restricties van kracht waren. De economische impact van deze restricties op de ferry-service is vooralsnog niet bekend.

5. *Kunnen de lege stoelen op de vluchten voor patiëntenvervoer, die tweemaal per week plaatsvinden tussen Bonaire en Sint Eustatius, worden benut voor verbetering van de bereikbaarheid van Sint Eustatius? Zo nee, waarom niet?*

Dit is helaas niet mogelijk. Voor het vervoer van patiënten tussen Bonaire en St. Eustatius worden charters ingezet met maximaal 22 zitplaatsen. Tijdens deze vluchten moet altijd een ingehuurd verpleegkundige aan boord zijn. Er is gekozen voor inzet van charters om de continuïteit van vervoer van patiënten te kunnen garanderen. Uit de praktijk van de afgelopen jaren is gebleken dat reguliere vluchten de garantie op continuïteit niet kunnen bieden. Er is momenteel geen sprake van een overmatig aantal lege stoelen. Als de charters ook gebruikt gaan worden voor reguliere passagiers zou dit impliceren dat ZJCN concurreert met de reguliere vluchtroutes binnen Caribisch Nederland. Naast patiënten is het mogelijk visiterende specialisten en in uiterste gevallen medewerkers van de Rijksdienst Caribisch Nederland mee te laten reizen. Voorwaarde bij het vervoeren van deze functionarissen is dat zitplaatsen op reguliere vluchten op korte termijn aantoonbaar niet beschikbaar zijn.

6. *Is er een budget beschikbaar voor destination marketing? Zo ja, welke budgetten zijn er voor Sint Eustatius, Bonaire en Saba beschikbaar?*

Het kabinet ondersteunt de eilanden bij het ontwikkelen van hun strategische toerismeplannen. Dit doen we met kennis, maar ook met incidentele financiering vanuit het Rijk. Daarbij staat de ontwikkeling van duurzaam ecotoerisme centraal, met als basis het MKB en aandacht voor

**Ministerie van
Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties**

Datum
18 oktober 2022

Kenmerk
2022-0000561541

de lokale bewoners. Er is geen vast budget beschikbaar voor destination marketing. Destination marketing is bovendien een eilandelijke taak.

Hoogachtend,

De staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
Digitalisering en Koninkrijksrelaties

Alexandra C. van Huffelen